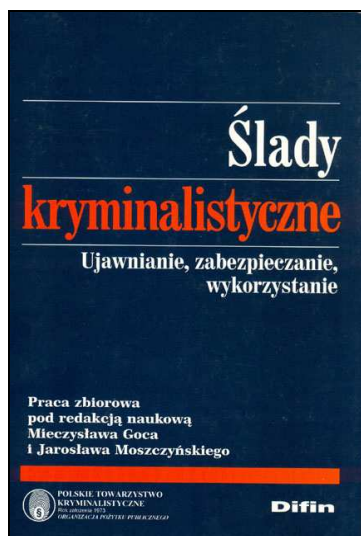

Ślady kryminalistyczne

Ujawnianie, zabezpieczanie, wykorzystanie

Praca zbiorowa pod redakcją:
Goc Mieczysław, Moszczyński Jarosław

Rok wydania: 2007

Wydawca: Difin

ISBN: 978-83-7251-741-8

Liczba stron: 488

Oprawa: miękka

Format: B5

Cena: 68,25 zł

Koszt wysyłki: 8,70 zł

Opracowanie zawiera charakterystykę poszczególnych działów współczesnej techniki kryminalistycznej ze szczególnym uwzględnieniem nowoczesnych metod wizualizacji (ujawniania i zabezpieczania) śladów na miejscach przestępstw oraz ich badań z zastosowaniem najnowszej aparatury laboratoryjnej i wykorzystania w procesie karnym. Przedstawiono także funkcjonowanie kryminalistycznych skomputeryzowanych baz danych (np. daktyloskopijna, genetyczna, łusek i pocisków).

Książka adresowana jest zarówno do praktyków (technicy i eksperci kryminalistyki, biegli sądowi, policjanci, prokuratorzy i sędziowie), jak i do szerokiego grona nauczycieli akademickich, studentów prawa oraz innych osób zainteresowanych tematyką kryminalistyczną.

Liczące blisko 500 stron, bogato ilustrowane opracowanie zawierające 14 rozdziałów poświęconych poszczególnym działom techniki kryminalistycznej zostało napisane przez kilkunastu najbardziej doświadczonych ekspertów Centralnego Laboratorium Kryminalistycznego KGP oraz trzech profesorów uniwersyteckich (J. Kasprzak, B. Młodziejowski, M. Kulicki), prawników, a zarazem biegłych sądowych.

Spis treści

Słowo wstępne	13
ROZDZIAŁ I	17
Mieczysław Goc ŚLADY KRYMINALISTYCZNE - ZAGADNIENIA OGÓLNE	17
1. Pojęcie śladu kryminalistycznego	17
2. Klasyfikacja śladów kryminalistycznych	18
3. Ujawnianie (wykrywanie) śladów kryminalistycznych	21
3.1. Istota pojęcia „ujawnianie śladów”	21
3.2. Metody ujawniania śladów	22

4. Zabezpieczanie śladów kryminalistycznych	23
Literatura	26
ROZDZIAŁ II	29
Jarosław Moszczyński ŚLADY DAKTYLOSKOPIJNE	29
1. Biologiczne podstawy daktyloskopii	29
1.1. Właściwości linii papilarnych	29
1.2. Substancja potowo-tłuszczowa	30
2. Ujawnianie śladów linii papilarnych	32
2.1. Rodzaje śladów linii papilarnych	32
2.2. Metody ujawniania śladów linii papilarnych	33
2.3. Zasady ujawniania śladów linii papilarnych	34
2.4. Kolejność stosowania metod ujawniania śladów linii papilarnych	36
3. Stosowanie proszków daktyloskopijnych	40
3.1. Rodzaje proszków daktyloskopijnych i ich dobór w zależności od podłoża	40
3.2. Techniki nanoszenia proszków daktyloskopijnych	41
3.3. Zabezpieczanie śladów za pomocą folii daktyloskopijnych	43
4. Laboratoryjne metody ujawniania i zabezpieczania śladów linii papilarnych	44
4.1. Metody stosowane na podłoża chłonne: pary jodu, RTX, DFO, ninhydryna, PhD	45
4.2. Metody stosowane na podłoża niechłonne: cyjanoakrylan, fiolet krystaliczny, czerń sudanowa, SPR, wet powder, RTX	51
4.3. Metody fluorescencyjne: ardrex, basic yellow 40, safranina O, liqui-drox	56
4.4. Metody ujawniania śladów krwawych: czerń amidowa, czerwień węgierska	58
5. Daktyloskopowanie	59
5.1. Podstawy prawne daktyloskopowania	59
5.2. Daktyloskopowanie osób	60
5.3. Daktyloskopowanie włók	69
6. Wykorzystanie śladów linii papilarnych	70
6.1. Funkcjonowanie systemów AFIS	70
6.2. Rejestracja daktyloskopijna	75
6.3. Ekspertyza daktyloskopijna	79
Literatura	81
ROZDZIAŁ III	83
Jerzy Kasprzak, Jarosław Moszczyński ŚLADY DERMATOSKOPIJNE, ŚLADY ZĘBÓW I RĘKAWICZEK	83
1. Ślady czerwieni wargowej	83

1.1. Wprowadzenie	83
1.2. Cechy biologiczne linii czerwieni wargowej	84
1.3. Ujawnianie i zabezpieczanie śladów czerwieni wargowej	87
1.4. Pobieranie materiału porównawczego do ekspertyzy cheiloskopijnej	90
1.5. Wybrane zagadnienia ekspertyzy cheiloskopijnej	93
2. Ślady małżowiny usznej	95
2.1. Wprowadzenie	95
2.2. Biologiczne podstawy otoskopii kryminalistycznej	97
2.3. Ujawnianie i zabezpieczanie śladów małżowiny usznej	100
2.4. Pobieranie materiału porównawczego do ekspertyzy otoskopijnej	103
2.5. Wybrane zagadnienia ekspertyzy otoskopijnej	105
3. Ślady zębów	107
3.1. Wprowadzenie	107
3.2. Budowa i rodzaje zębów człowieka	108
3.3. Rodzaje śladów zębów	110
3.4. Możliwości badawcze śladów zębów	112
3.5. Zabezpieczanie śladów zębów	113
3.6. Pobieranie materiału porównawczego do ekspertyz śladów zębów	114
3.7. Metodyka wykonania ekspertyzy śladów zębów	115
4. Ślady rękawiczek	117
4.1. Pojęcie i rodzaje śladów rękawiczek	117
4.2. Ujawnianie i zabezpieczanie śladów rękawiczek	121
4.3. Pobieranie materiału porównawczego do badań rękawiczek	121
4.4. Możliwości wykorzystania śladów rękawiczek w badaniach kryminalistycznych	122
Literatura	123
ROZDZIAŁ IV	
Bronisław Młodziejowski, Ireneusz Sołtyszewski ŚLADY BIOLOGICZNE	125
1. Wiadomości ogólne	125
2. Pojęcie i rodzaje śladów biologicznych	126
2.1. Ślady pochodzenia tkankowego	126
2.2. Wydzieliny	139
2.3. Wydaliny	144
3. Ujawnianie śladów biologicznych	147
3.1. Metody ujawniania śladów biologicznych	147

3.2. Ujawnianie krwi metodami niespecyficznymi	148
3.3. Ujawnianie krwi metodami specyficznymi	151
3.4. Ujawnianie spermy metodami niespecyficznymi	153
3.5. Ujawnianie spermy metodami specyficznymi	156
3.6. Ujawnianie śliny	157
3.7. Ujawnianie innych śladów biologicznych	158
4. Zabezpieczanie śladów biologicznych	159
4.1. Zasady ogólne	159
4.2. Czynniki zewnętrzne mające wpływ na ślady biologiczne	160
4.3. Metody zabezpieczania śladów biologicznych	161
4.4. Kontaminacja	163
5. Możliwość rekonstrukcji zdarzenia na podstawie śladów biologicznych	163
6. Zagrożenia występujące przy ujawnianiu i zabezpieczaniu śladów biologicznych	174
7. Baza danych DNA	177
7.1. Możliwości wykorzystania analizy DNA w kryminalistyce i medycynie sądowej	177
7.2. Podstawy prawne funkcjonowania bazy danych DNA	179
7.3. Elementy składowe bazy danych DNA „Genom”	181
7.4. Ogólne zasady funkcjonowania bazy DNA „Genom”	181
7.5. Zabezpieczanie materiału biologicznego do identyfikacji NN zwłok i szczątków ludzkich	183
8. Podsumowanie	184
Literatura	185
ROZDZIAŁ V	187
Tomasz Bednarek	
ŚLADY OSMOLOGICZNE	187
1. Pojęcie i charakterystyka śladów zapachowych	187
2. Zabezpieczanie śladów zapachowych	188
2.1. Postępowanie na miejscu zdarzenia	188
2.2. Zabezpieczenie procesowe	195
3. Typowanie miejsc występowania śladów zapachowych	196
3.1. Specyfika oględzin pomieszczeń	196
3.2. Specyfika oględzin pojazdów	196
4. Pobieranie materiału porównawczego do badań osmologicznych	198
5. Badanie śladów zapachowych	201
6. Słownik podstawowych pojęć osmologicznych	204
Literatura	208

ROZDZIAŁ VI	211
Marek Goławski, Leonarda Rodowicz ŚLADY TRASEOLOGICZNE	211
1. Pojęcie i rodzaje śladów traseologicznych. Ślady obuwia	211
1.1. Rodzaje śladów obuwia	211
1.2. Czynniki wpływające na jakość śladów	215
1.3. Poszukiwanie śladów obuwia	217
1.4. Ujawnianie śladów obuwia	218
1.5. Zabezpieczanie śladów obuwia	221
1.6. Wnioskowanie na podstawie śladów obuwia	235
1.7. Zasady pobierania materiału porównawczego	239
1.8. Możliwości identyfikacyjne śladów obuwia	240
2. Ślady środków transportu	241
2.1. Pojęcie i rodzaje śladów środków transportu	241
2.2. Charakterystyka podstawowych rodzajów śladów środków transportu	242
2.3. Ujawnianie i zabezpieczanie śladów środków transportu	247
2.4. Możliwości badań kryminalistycznych śladów środków transportu	248
Literatura	249
ROZDZIAŁ VII	251
Mieczysław Goc, Andrzej Łuszczuk, Ewa Oleksiewicz DOKUMENT JAKO ŚLAD KRYMINALISTYCZNY	251
1. Pojęcie i zakres badań dokumentów	251
2. Sposób zabezpieczenia dokumentów jako śladu kryminalistycznego	252
3. Zasady kompletowania materiału porównawczego do badań dokumentów	256
3.1. Zasady kompletowania materiału porównawczego do klasycznych badań dokumentów	257
3.2. Zasady kompletowania materiału porównawczego do badań pisma maszynowego	265
3.3. Zasady kompletowania materiału porównawczego do badań odbitek pieczętek, pieczęci, stempli	269
3.4. Zasady kompletowania materiału porównawczego do technicznych badań dokumentów	273
3.5. Zasady kompletowania materiału porównawczego do badań porównawczych papierów	273
3.6. Zasady kompletowania materiału porównawczego do badań porównawczych środków kryjących	274
3.7. Zasady kompletowania materiału porównawczego do badań porównawczych urządzeń	275
3.8. Zasady kompletowania materiału porównawczego do badań materiałów pośrednich	276
4. Kryminalistyczne zbiory dokumentów	277
Literatura	277
ROZDZIAŁ VIII	279
Andrzej Kowalczyk	279

ŚLADY FONOSKOPIJNE

1. Pojęcie i zakres badań fonoskopijnych	279
2. Pobieranie materiału porównawczego do badań fonoskopijnych	282
3. Zabezpieczanie materiału do badań fonoskopijnych	282
Literatura	283

ROZDZIAŁ IX**285****Roman Burbelka, Tadeusz Hojarczyk, Henryk Oleksy, Bogdan Rydz
ŚLADY MECHANOSKOPIJNE****285**

1. Rodzaje śladów mechanoskopijnych	285
1.1. Narzędzia tnące	286
1.2. Narzędzia dwu- i wieloszczękowe	289
1.3. Plomby i plombownice	290
1.4. Narzędzia tępe i tępokrawędziste, przedmioty i płaszczyzny stale	292
1.5. Mechaniczne urządzenia zabezpieczające i wytrychy	293
2. Ujawnianie i zabezpieczanie śladów mechanoskopijnych	294
3. Pobieranie materiału porównawczego	299
4 Zakres badań mechanoskopijnych i metalograficznych	300
4.1. Badania rozbitych (stłuczonych) szyb	302
4.2. Badana przedmiotów rozdzielonych - „na całość”	304
4.3. Badania falsyfikatów monet	305
4.4. Badania z wykorzystaniem zbiorów śladów mechanoskopijnych	305
4.5. Badania metaloznawcze	306
5. Badania autentyczności numerów identyfikacyjnych pojazdów	309
5.1. Budowa strukturalna numeru identyfikacyjnego VIN	310
5.2. Metody znakowania nadwozi - podwozi pojazdów	312
5.3. Metody przerabiania numerów identyfikacyjnych	314
5.4. Badania numerów identyfikacyjnych pojazdów	315
5.5. Komputerowa baza oznaczeń identyfikacyjnych pojazdów	316
Literatura	317

ROZDZIAŁ X**319****Jerzy Kasprzak
ŚLADY UŻYCIA BRONI PALNEJ****319**

1. Pojęcie, rodzaje, budowa i zasada działania broni palnej	319
1.1. Pojęcie i rodzaje broni palnej	319
1.2. Budowa broni palnej i amunicji	323
1.3. Zasada działania broni palnej	326

2. Podstawowy zakres kryminalistycznych badań broni palnej	328
3. Rodzaje śladów użycia broni palnej i ich zabezpieczanie	329
4. Kartoteki i zbiory broni palnej oraz amunicji	334
Literatura	335
ROZDZIAŁ XI	337
Andrzej Filewicz, Waldemar Krawczyk, Andrzej Musiał ŚLADY FIZYKOCHEMICZNE	337
1. Zabezpieczanie śladów i innych materiałów do badań fizykochemicznych	337
1.1. Materiał dowodowy	337
1.2. Materiał porównawczy	337
1.3. Ślepa próba („tło”)	341
1.4. Materiał kontrolny	342
2. Wybuchy i materiały wybuchowe	343
3. Pożary	351
4. Badania elektrotechniczne	354
5. Narkotyki	358
6. Ślady gleby	364
7. Mikroślady	366
8. Ślady pozostałości po wystrzale z broni palnej (GSR)	370
8.1. Charakterystyka GSR	370
8.2. Lokalizacja GSR	371
8.3. Zabezpieczanie GSR	374
8.4. Rola śladów pozostałości po wystrzale z broni palnej w procesie wyjaśniania okoliczności zdarzenia	386
Literatura	387
ROZDZIAŁ XII	389
Mariusz Kulicki ŚLADY PAMIĘCIOWE - KRYMINALISTYCZNA PROBLEMATYKA BADAŃ WARIOGRAFICZNYCH	389
1. Prawne i psychofizjologiczne podstawy badań wariograficznych oraz budowa i funkcjonowanie wariografu	389
2. Metodyka badań wariograficznych	393
2.1. Metoda wykrywania kłamstwa – nieszczerości	393
2.2. Metoda ustalania symptomów wiedzy badanego o realiach dochodzonego przestępstwa	398
Literatura	407
ROZDZIAŁ XIII	409
Waldemar Dadas ŚLADY PRZESTĘPSTW KOMPUTEROWYCH	409

1. Pojęcie przestępstwa komputerowego i jego specyfika	409
2. Podział przestępstw komputerowych	412
3. Metody atakowania systemów komputerowych	413
4. Przestępstwa komputerowe a kodeks karny	415
4.1. Przestępstwa przeciwko ochronie informacji	415
4.2. Przestępstwa przeciwko mieniu	417
4.3. Przestępstwa przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu oraz przeciwko Rzeczypospolitej Polskiej	419
4.4. Przestępstwa przeciwko wiarygodności dokumentów	420
5. Zabezpieczanie materiału dowodowego do badań komputerowych	421
5.1. Przygotowanie do zabezpieczania materiału dowodowego do badań komputerowych	422
5.2. Zabezpieczanie sprzętu komputerowego	425
5.3. Sporządzenie dokumentacji fotograficznej i filmowej	431
Literatura	436
ROZDZIAŁ XIV	439
Mieczysław Goc, Marek Pękała	
OGŁĘDZINY	439
1. Zagadnienia ogólne	439
1.1. Pojęcie oględzin	439
1.2. Cele i zadania oględzin	441
2. Metodyka przeprowadzania oględzin	442
2.1. Metody prowadzenia oględzin miejsca	442
2.2. Etapy oględzin	445
3. Oględziny zewnętrzne zwłok oraz oględziny osoby (ciała) i rzeczy	448
4. Czynniki wpływające na organizację oględzin	452
4.1. Kontaminacja	452
4.2. Standaryzacja procedur postępowania	453
4.3. Wyposażenie techniczne niezbędne w trakcie oględzin	454
4.4. Przestrzeganie zasad bhp	459
5. Dokumentowanie oględzin	461
5.1. Protokół oględzin	461
5.2. Zabezpieczenie techniczne i procesowe śladów ujawnionych podczas oględzin	463
5.3. Dokumentacja fotograficzna	465
5.4. Szkice kryminalistyczne	469
5.5. Wykorzystanie wyników oględzin w postępowaniu przygotowawczym	472

Załączniki	475
Literatura	484
Autorzy tej książki	487

